

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4To/137/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615010197
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Kováč
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1615010197.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Karola Kováča a sudcov JUDr. Tibora Kubíka a JUDr. Petra Šamka, v trestnej veci obžalovaného Y. C., pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky z 19. 10. 2015 sp. zn. 2T/54/2015, na neverejnom zasadnutí konanom 14. januára 2016 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec sa v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Malacky z 19. 10. 2015 sp. zn. 2T/54/2015 bol obžalovaný Y. C. uznaný za vinného pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že do výkonu trestu odňatia slobody nenastúpil bez vážneho dôvodu od 17.06.2014, kedy mu bolo doručené rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o odklad výkonu trestu až do 16.07.2014, kedy bol do výkonu trestu dodaný a to napriek tomu, že dňa 13.03.2014 prevzal výzvu Okresného súdu Malacky, sp. zn. 0T/21/2014 z 05.03.2014 na nastúpenie do výkonu trestu odňatia slobody v lehote najneskôr v priebehu dňa 04.04.2014 na základe trestného rozkazu Okresného súdu Malacky, sp. zn. 0T/21/2014 z 03.03.2014, právoplatným 03.03.2014, preto bol Okresným súdom Malacky dňa 02.07.2014 vydaný príkaz na jeho dodanie do výkonu trestu odňatia slobody, na základe ktorého bol zadržaný príslušníkmi Okresného riaditeľstva PZ v Malackách, Obvodného oddelenia PZ Gajary dňa 16.07.2014 a dodaný do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Bratislave na Chorvátskej ul. č. 5.

Za uvedený prečin bol obžalovanému podľa § 348 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m/, § 38 ods. 4 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol obžalovaný na výkon uloženého trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Tento rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože obžalovaný podal odvolanie ihneď po jeho vyhlásení priamo do zápisnice súdu prvého stupňa o hlavnom pojednávaní. Odvolanie bližšie písomne odôvodnil písomným podaním prostredníctvom svojho obhajcu. Odvolateľ vyslovil, že orgánom činným v trestnom konaní, ako i súdu sa nepodarilo preukázať subjektívnu stránku stíhaného prečinu, nakoľko táto stránka absentuje aj v samotnom jeho konaní. On nemal priamy, ani nepriamy úmysel mariť výkon úradného rozhodnutia a jeho konanie bolo ovplyvnené chybným rozhodnutím súdu z 09.06.2014 sp. zn. 0T/21/2014. Obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu predložil aj obdobné rozhodnutia Okresného súdu Malacky, v ktorých vždy bola určená lehota pre odsúdeného na nástup výkonu trestu,

ako aj poučenie, že ak v stanovenej lehote nenastúpi výkon trestu dopúšťa sa protiprávneho konania. Odvolateľ ďalej zdôraznil, že neobstojí argumentácia súdu o nepotrebnosti poučenia odsúdeného, pretože potom vyvstáva otázka, prečo ten istý súd v jednom rozhodnutí takéto poučenie poskytne a v druhom takéto poučenie absentuje. Z platných právnych predpisov nevyplýva povinnosť odsúdeného ihneď nastúpiť do výkonu trestu na základe toho, že mu bola zamietnutá žiadosť o odklad výkonu trestu. Obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu vytýkal aj chyby napadnutého rozsudku, nakoľko okresný súd sa nevysporiadal so všetkými obhajobnými námietkami a rovnako so skutočnosťami dôležitými pre rozhodnutie vo veci samej. Odvolateľ poukázal aj na procesné pochybenia v konaní, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, keďže obhajcovi nebola riadne doručená obžaloba, ani upovedomenie o termíne hlavného pojednávania. Na základe uvedeného navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a sám rozhodol tak, aby bol spod obžaloby oslobodený.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Malacky svoje právo dané mu ustanovením § 314 Tr. por. nevyužil a k podanému odvolaniu obžalovaného sa nevyjadril.

Krajský súd v Bratislave postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. po zistení, že neprichádza do úvahy rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por., preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k týmto záverom:

Po splnení prieskumnej povinnosti naznačeným spôsobom odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok je minimálne predčasný pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť a neúplnosť jeho skutkových zistení, nevysporiadanie sa so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (§ 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), pričom vznikli pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy (§ 321 ods. 1 písm. c/ Tr. por.).

Odvolací súd napokon rozhodol na neverejnom zasadnutí, keďže zistené chyby nebolo možné odstrániť na verejnom zasadnutí (§ 326 ods. 1 písm. b/ Tr. por.)

Jednou zo základných zásad trestného konania je zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci upravená v § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Náležité zistenie skutkového stavu veci je nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci je veľmi úzko prepojená aj so zásadou stíhania zo zákonných dôvodov (§ 2 ods. 1 Tr. por.), keďže práve náležité zistenie skutkového stavu veci je predpokladom jednak na to, že trestné stíhanie bolo vedené v súlade so zákonom, jednak na spravodlivé rozhodnutie vo veci. Primárnym cieľom zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Súvisí to s predmetom zákona a jeho účelom, ktorým je náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatel'ov a uskutočnenie spravodlivého procesu.

Zistenie skutkového stavu veci vyžaduje, aby každá okolnosť dôležitá pre rozhodnutie bola spoľahlivo preukázaná v súbehu so skutočnosťou tak, aby nemohla vzbudzovať akékoľvek pochybnosti. K správnym a úplným skutkovým záverom môže však súd dôjsť len vtedy, ak vykoná všetky dosiahnuteľné dôkazy a tieto je potrebné, aby v jednotlivostiach, ako aj v ich súhrne správne ich zhodnotil, čo však v danom prípade nebolo naplnené.

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok pre chyby napadnutých výrokov rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Podľa § 321 ods. 1 písm. c/ Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec spravidla súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvého stupňa konštatoval, že obžalovaný Y. C. mal vedomosť už dňa 13.03.2014, že od dňa 04.04.2014 má nastúpiť výkon trestu. Písomným podaním zo dňa 31.03.2014 požiadal o odklad výkonu trestu, pričom dňa 17.06.2014 sa dozvedel, že jeho žiadosť je nedôvodná a nemá oporu v zákone. Hoci už od mesiaca apríl 2014 mal vykonávať trest odňatia slobody, ani zamietnutie jeho žiadosti o odklad výkonu trestu ho nepohlo k nástupu. Celý kalendárny mesiac sa ešte vyhýbal k nástupu výkonu trestu, až ho napokon dolapili policajné orgány a dodali do výkonu trestu. Okresný súd urobil záver, že z hľadiska subjektívnej stránky obžalovaný konal v nepriamom úmysle, keďže vedel, že prinajmenšom od 17.06.2014 porušuje zákon a s týmto stavom bol uzročený. Intelektuálna úroveň obžalovaného ako osoby, ktorá bola už viackrát vo výkone trestu odňatia slobody nesporne mu dovoľovala rozoznať význam výroku súdu, teda či mu bol povolený odklad výkonu trestu alebo mu bol zamietnutý. Jeho obhajobná argumentácia, že čakal až ukončí práceneschopnosť a potom nastúpi výkon trestu, bola podľa súdu prvého stupňa nedôvodná, nakoľko v uznesení sp. zn. OT/21/2014, ktoré mu bolo dňa 17.06.2014 doručené, si mohol zreteľne prečítať, že jeho zdravotný stav nie je takého charakteru, ktorý by mu bránil nastúpiť výkon trestu.

S takýmto konštatovaním okresného súdu sa nemožno vo svetle prejednávaného prípadu stotožniť.

Najvýznamnejšia argumentácia okresného súdu, že obžalovaný mal nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody tým istým dňom, ako mu bolo do vlastných rúk doručené uznesenie Okresného súdu Malacky zo dňa 09.06.2014 sp. zn. OT/21/2014, t. j. dňom 17.06.2014, nemôže sama osebe obstáť. Pre úplnosť treba dodať, že odvolací súd nemal k dispozícii pôvodný súdny spis Okresného súdu Malacky sp. zn. OT/21/2014 a nemohol dodatočne preveriť, či bola alebo nebola vyhotovená a následne aj obžalovanému doručená ďalšia výzva na nastúpenie do výkonu trestu, po predchádzajúcom doručení zamietajúceho uznesenia o odklad výkonu trestu. Iba na základe doposiaľ na hlavnom pojednávaní vykonaných a oboznámených listinných dôkazov, ktoré tvorili súčasť súdneho spisu Okresného súdu Malacky sp. zn. 2T/54/2015 (išlo o vyhotovené fotokópie len časti písomností pochádzajúcich z pôvodného súdneho spisu sp. zn. OT/21/2014 toho istého súdu), možno prisvedčiť argumentom odvolateľa, že pokiaľ mu po zamietajúcom uznesení okresného súdu o jeho žiadosti o odklad výkonu trestu nebola určená ďalšia nová lehota na nastúpenie výkonu trestu, potom pôvodná lehota určená do 04.04.2014 z dôvodu konania a rozhodovania okresného súdu o jeho žiadosti, stratila svoju opodstatnenosť a z dôvodu plynutia času sa ňou už nemohol vôbec riadiť. Vznikla teda zásadná otázka, akou konkrétnou lehotou na nastúpenie do výkonu trestu odňatia slobody sa mal obžalovaný riadiť po tom, ako mu bola súdom zamietnutá jeho žiadosť o odklad výkonu trestu, aby eventuálne z jeho strany nedošlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty žalovaného prečinu. Naznačenú problematiku si zrejme uvedomil aj súd I. stupňa, nakoľko upravil tzv. skutkovú vetu rozsudku oproti obžalobe, avšak takýto jeho postup naďalej ostal nedostatočným a sporným. V každom prípade takouto lehotou, resp. najneskorším termínom na nastúpenie do výkonu trestu odňatia slobody nemohol byť deň, kedy obžalovaný prostredníctvom poštového prepravcu prevzal do vlastných rúk uznesenie súdu, ktorým bola jeho žiadosť o odklad výkonu trestu zamietnutá. Treba tiež zdôrazniť, že v tomto vyššie citovanom uznesení súdu absentovalo určenie akejkoľvek lehoty na nastúpenie do výkonu trestu odňatia slobody. V neposlednom rade odvolací súd vyslovuje, že ak osoba právoplatne odsúdená podá žiadosť o odklad výkonu trestu a napokon sa rozhodne, že táto žiadosť nie je dôvodná, iba z tejto skutočnosti sa nemôže izolovane bez prístúpenia ďalších rozhodných skutočností vyvodiť obava, že sa odsúdený bude výkonu trestu vyhýbať skrývaním alebo útekom. V takomto prípade nie je namieste ani vydania príkazu na dodanie do výkonu trestu (§ 408 ods. 4 Tr. por.).

Odvolací súd v kontexte uvedeného konštatuje, že objektívnu stránku prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. naplní páchatel, ak mu je nariadený nástup na výkon trestu odňatia slobody, ktorý mu je právoplatne uložený a tento bez vážneho dôvodu nenastúpi v lehote stanovenej súdom.

Nariadenie výkonu trestu upravuje ustanovenie § 408 Trestného poriadku:

(1) Len čo sa rozhodnutie, podľa ktorého sa má vykonať trest odňatia slobody, stalo vykonateľným, predseda senátu príslušného súdu prvého stupňa alebo odvolacieho súdu ihneď vydá príkaz na zadržanie odsúdeného na účel jeho dodania do výkonu trestu odňatia slobody a zároveň nariadi výkon trestu odňatia slobody a dodanie odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody, ak

a) je vo väzbe,

b) bol mu uložený trest odňatia slobody prevyšujúci dva roky,

c) je obava, že ujde, alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol výkonu trestu.

(2) V prípadoch neuvedených v odseku 1 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005 Z.z.%2523408'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, len čo sa rozhodnutie, podľa ktorého sa má vykonať nepodmienečný trest odňatia slobody, stalo vykonateľným, predseda senátu pošle príslušnému ústavu na výkon väzby nariadenie výkonu trestu a vyzve odsúdeného, ak je na slobode, aby do výkonu trestu nastúpil. Ak ide o tehotnú ženu alebo matku novonarodeného dieťaťa mladšieho ako jeden rok, postupuje súd podľa § 409 ods. 3 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005 Z.z.%2523409'&ucin-k-dni='30.12.9999'>.

(3) Ak niet obavy, že odsúdený, ktorý je na slobode, ujde, alebo sa bude skrývať, môže mu predseda senátu na nastúpenie do výkonu trestu poskytnúť primeranú lehotu, aby si mohol obstarat' svoje záležitosti. Táto lehota nesmie byť dlhšia ako jeden mesiac odo dňa, keď rozhodnutie uvedené v odseku 1 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005 Z.z.%2523408'&ucin-k-dni='30.12.9999'> nadobudlo právoplatnosť.

(4) Ak odsúdený nenastúpi do výkonu trestu v lehote, ktorá mu bola poskytnutá, alebo ak je obava, že ujde, alebo sa bude skrývať, nariadi predseda senátu, aby bol do výkonu trestu dodaný. Ak nie je známe miesto pobytu odsúdeného, použije sa na príkaz na jeho dodanie do výkonu trestu ustanovenie § 73 ods. 3 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005 Z.z.%252373'&ucin-k-dni='30.12.9999'> primerane. Ak je miesto pobytu odsúdeného známe, možno použiť na jeho dodanie do výkonu trestu ustanovenie § 103 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005 Z.z.%2523103'&ucin-k-dni='30.12.9999'>.

(5) V prípadoch podľa § 46 ods. 8 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005 Z.z.%252346'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a <aspi://module='ASPI'&link='301/2005 Z.z.%252346'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a § 139 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005 Z.z.%2523139'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zašle predseda senátu príslušnému ústavu na výkon väzby spolu s nariadením výkonu trestu potrebné informácie o poškodenom alebo svedkovi. Príslušný ústav je povinný informovať takého poškodeného a svedka o prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu trestu. Ak podal poškodený alebo svedok žiadosť podľa § 46 ods. 8 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005 Z.z.%252346'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a <aspi://module='ASPI'&link='301/2005 Z.z.%252346'&ucin-k-dni='30.12.9999'> alebo § 139 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005 Z.z.%2523139'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a odsúdený je už vo výkone trestu odňatia slobody, zašle súd informácie o poškodenom alebo o svedkovi bez meškania príslušnému ústavu, v ktorom odsúdený vykonáva trest odňatia slobody. Príslušný ústav je povinný vhodným spôsobom informovať poškodeného alebo svedka o prepustení odsúdeného z výkonu trestu alebo o jeho úteku z výkonu trestu najneskôr v deň, v ktorý táto skutočnosť nastala.

S poukazom na vyššie rozvedené úvahy a citované príslušné ustanovenia zákona, úlohou okresného súdu bude v ďalšom konaní doplniť dokazovanie tak, že pripojí súdny spis Okresného súdu Malacky sp. zn. OT/21/2014 a na hlavnom pojednávaní prečíta podstatné časti tohto súdneho spisu súvisiace predovšetkým s vykonávacím konaním. Na základe takto doplneného dokazovania bude potrebné ustáliť, či sa vo vykonávacom konaní vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. OT/21/2014 postupovalo v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, vrátane toho, či došlo zo strany súdu k určeniu konkrétnej lehoty na nástup do výkonu trestu odňatia slobody po tom, ako bola uznesením Okresného súdu Malacky z 09.06.2014 sp. zn. OT/21/2014 zamietnutá žiadosť obžalovaného (odsúdeného) Y. C.. Krajský súd považuje tiež za nevyhnutné, aby súd I. stupňa zabezpečil doplňujúce dôkazy k osobe obžalovaného, predovšetkým od Generálnej prokuratúry SR vyžiadal aktualizovaný odpis z registra trestov, ďalej od orgánu, ktorý prejednáva priestupky zistil, či bol obžalovaný v poslednom období postihnutý za priestupok. Bolo chybou predchádzajúceho konania, keď okresný súd pri nariadení hlavného pojednávania neaktualizoval listinné dôkazy k osobe obžalovaného, ale sa uspokojil iba s odpisom registra trestov a výpisom z evidencie priestupkov, ktoré boli vyžiadané orgánmi činnými v

trestnom konaní ešte dňa 15.05.2015. Podľa ustálenej súdnej praxe sa totiž vyžaduje, aby takéto listinné dôkazy neboli staršie ako tri mesiace.

Ak odvolateľ namietal, že obhajcovi nebola riadne doručená obžaloba, ako aj upovedomenie o termíne hlavného pojednávania, tak tieto procesné námietky nemôžu obstáť, nakoľko z obsahu spisu (na č. I. 69) je zrejmé, že dňa 29.09.2015 advokátsky koncipient nahliadol do súdneho spisu a zároveň mu bola vyhotovená fotokópia celého súdneho spisu (č. I. 1 až 68), vrátane obžaloby (na č. I. 53 až 54) a písomnej úpravy samosudcu o nariadení hlavného pojednávania na deň 19.10.2015 o 09.30 hod. (na č. I. 64). Napokon ani z obsahu zápisnice o hlavnom pojednávaní (na č. I. 71-74) nič nenasvedčuje, že by sa obhajca obžalovaného, resp. advokátsky koncipient domáhal, aby bolo hlavné pojednávanie odročené z dôvodu nedoručenia obžaloby, resp. z dôvodu nezachovania lehoty na prípravu hlavného pojednávania. Práve naopak, advokátsky koncipient prehlásil, že päťdňová lehota na prípravu pojednávania bola u neho zachovaná.

Odvolací súd na záver konštatuje, že súd prvého stupňa sa nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, pričom bude jeho povinnosťou doplniť dokazovanie v naznačenom smere, následne zhodnotiť všetky získané dôkazy a vo veci rozhodnúť pri dôslednom použití ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por. v súlade so stavom veci a zákonom.

Vzhľadom k tomu, že doposiaľ neboli náležite objasnené, prípadne neboli uvážené všetky skutkové okolnosti dôležité pre posúdenie otázky trestnej zodpovednosti obžalovaného Y. C. pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.